

Školní rok: 2023/2024

Obor: **Sociální činnost 75-41-M/01**

Forma studia: **denní**

Maturitní okruhy z předmětu **pečovatelství a osobní asistence**

1. **Stručný přehled vývoje pečovatelství.** Pečovatelství ve středověku. Války a vývoj péče o raněné a nemocné. Vývoj ošetrovatelského a sociálního školství. Alice Masaryková.
2. **Charakteristika pečovatelství.** Charakteristika a základní rysy moderního pečovatelství. Uplatnění pečovatele. **Osobnost pečovatele** a jeho kompetence. Etické normy pečovatele. **Imobilizační syndrom.**
3. **Nozokomiální nákazy.** Dělení nozokomiálních nákaz. Proces šíření a prevence nozokomiálních nákaz, dezinfekce, sterilizace. Bezpečnost používání pomůcek a technických zařízení.
4. **Sociální a pečovatelská zařízení.** Typy, stavební uspořádání. Vybavení, inventář. Zásady zacházení s čistým a špinavým prádlem. Udržování čistoty a pořádku v sociálních a pečovatelských zařízeních. **Příjem do sociálního zařízení** (dokumenty, domácí řád, seznam věcí). Ošetrovatelská a sociální dokumentace. Individuální plánování. Hodnotící škály.
5. **Ošetrovatelská péče u klientů s dekubity.** Definice a faktory ovlivňující vznik dekubitů. Predilekční místa vzniku dekubitů. Hodnocení rizika vzniku dekubitů dle Nortonové. Klasifikace dekubitů. Preventivní opatření vzniku dekubitů. Léčení a ošetřování dekubitů. **Opruzeniny.**
6. **Péče o vyprazdňování moče.** Vyprazdňování močového měchýře. Změny ve vyprazdňování moče. Diuréza, bilance tekutin. Péče o permanentní močový katetr. Pomůcky pro inkontinentní.
7. **Péče o vyprazdňování stolice.** Vyprazdňování stolice, změny ve vyprazdňování. Druhy střevních stomií. Pomůcky a péče o střevní stomie.
8. **Péče o výživu.** Základní složení stravy. Základy zdravé výživy. Faktory ovlivňující výživu. Poruchy výživy, příznaky poruch výživy. Zhodnocení výživy klienta. Dietní systém. Způsoby podávání stravy – enterální a parenterální výživa.
9. **Výživa dětí.** Kojenecká výživa – význam kojení. Překážky při kojení. Náhrady mateřského mléka. Příkrmy. Organizace zabývající se podporou kojení a výživy dětí – laktační liga.
10. **Péče o odpočinek a spánek.** Charakteristika spánku a odpočinku. Faktory ovlivňující spánek a odpočinek. Poruchy spánku. Podpora spánkových návyků.
11. **Péče o klienta s bolestí.** Bolest – význam, faktory ovlivňující bolest. Typy a projevy bolesti. Hodnocení bolesti. Aplikace tepla a chladu. Zásady komunikace u klienta s bolestí.
12. **Edukační činnost pečovatele.** Cíle edukace klienta. Podmínky efektivní edukace. Obecné a specifické zásady efektivní edukace. Metody edukace.
13. **Psychosociální aktivizace klienta.** Význam aktivity a vliv nedostatku činnosti pro člověka. Význam volnočasových aktivit. Aktivizace mentálních schopností. Činnosti podporující fyzické a senzorycké schopnosti. Výchovné činnosti.

14. **Péče o klienta s mentálním postižením.** Charakteristika mentálního postižení. Dělení mentální retardace. Downův syndrom. Psychologické zvláštnosti jedinců s mentální retardací. Péče o dítě, péče o dospělého osobu. Organizace pomáhající osobám s mentálním postižením.
15. **Péče o dítě do 3 let.** Období novorozence, kojence, batolete. **Úrazy u dětí,** prevence.
16. **Dětské nemoci.** Péče o dítě se zánětem dýchacích cest. Péče o dítě se zánětem středního ucha. Péče o dítě s průjmovým onemocněním. Očkování.
17. **Péče o klienta se zrakovým postižením.** Charakteristika zrakového postižení. Nejčastější oční onemocnění. Kompenzační pomůcky pro osoby s poruchami zraku. Zásady komunikace pečovatele s nevidomými.
18. **Péče o klienta se sluchovým postižením.** Klasifikace vad sluchu. Komunikace se sluchově postiženými. Kompenzační pomůcky pro osoby se sluchovým postižením. Specifika práce s osobami se sluchovým postižením.
19. **Péče o klienta s tělesným postižením.** Příčiny tělesného postižení. Dělení tělesného postižení. Kompenzační pomůcky pro tělesně postižené. Úpravy bytu klienta. **Péče o klienta s Parkinsonovou chorobou.**
20. **Péče o klienta s cévní mozkovou příhodou.** Charakteristika nemoci. Fyzioterapie nemocných. Péče o klienta s CMP. Organizace pomáhající osobám s CMP. **Péče o polohy klientů.** Léčebné, vyšetřovací, vynucené polohy.
21. **Péče o klienta s duševní poruchou.** Etiologie duševních poruch. Symptomy duševních poruch. Péče o klienta se schizofrenií. Komunitní péče o duševně nemocné.
22. **Péče o seniora s demencí.** Příčiny a příznaky onemocnění. Zásady práce se seniorem s demencí. Domácí laická péče o seniora s demencí. Péče o klienty s Alzheimerovou nemocí.
23. **Péče o klienta s diabetes mellitus.** Charakteristika onemocnění. Rozdíl mezi DM 1. typu a DM 2. typu. Léčba DM. Komplikace diabetu. Péče o klienta s diabetem.
24. **Péče o klienta s onkologickými nemocemi.** Charakteristika nádorů, rizikové faktory. Příznaky nádorových onemocnění. Léčení nádorů a nežádoucí účinky léčby. Zásady přístupu ke klientům s onkologickým onemocněním. Péče o klienty s onkologickým onemocněním.
25. **Péče o klienta v terminálním stádiu.** Vymezení pojmů umírání, smrt. Fáze umírání a smrti. Péče o umírajícího člověka – paliativní péče, hospicová péče. Úmrtí v domácím prostředí. Jednání s pozůstalými.

V Brně dne 27. září 2023

PhDr. Zuzana Číková
ředitelka Střední zdravotnické školy Brno,
Jaselská, příspěvkové organizace